

Jrk nr	1	2
Inventeerimise aeg	kl 10.00 19.11.2014	kl 12.00 19.11.2014
Inventeerija		
Vald, küla, talu	Mustjala, Järise, Tõrvaku	Mustjala, Järise, Kooli
GPS koordinaadid, KÜ	58°31.183N, 22°27.173E	58°30.155N, 22°26.023E
Asukohakirjeldus	Talu taga hõredas lehtpuu enamusega metsas. Maastik künklik, ilmselt luited. Ahi paikneb luite nõlvas, nii et talu ei paista. Mets vana, tammed, männid, palju murdunud puid, võsastunud, sõiaaegsed mürsulehtrid.	Hõreda alustaimestikuga männikuuse segamets, maapind tasane.
Kaugus hoonetest, teedest	Järise-Asuka teest 150 m	Järise-Asuka teest 80 m
Ahju seisukorra kirjeldus	Ahju mulle rahuldavas seisus, välisahi suures osas püsti, siseahju ülemine serv ja esimene külg sisse varisenud. Sisemust mõõta ei saa. Väljast ahju kõrgus jälgitav. Ohtralt võsa ja puid ahju müüritisel ja muldel kasvamas ning murendamas.	Hävinud või lammutatud ahi, alles natuke välisahju kive mulde külgedel, muldkeha maastikul hästi jälgitav
Asend ilmakaarte suhtes	Kirdesse	N-S suunaline
Ahju muldkehendi Ø jalamil	~8 m ja ~3,4 m	~10 m
Ahju v mulde kõrgus maapinnast	~2,5 m	mulle ~1,4 m
Ahjuesise olemasolu, mõõt	koobas, täis varisenud	
Ahjutaguse olemasolu, mõõt	koobas, läbim 1,3 m	
Välisahju materjal	dolomiit, ca 17-25 cm kõrged kivid, mereline	paas ja raudkivi
Välisahju Ø all, keskel, ülal	ülal ~1,2 m	alumine osa mitte üle 1,6 m
Välisahju müüritise paksus	kuni 60 cm , ülal ~ 40 cm	
Välisahju kõrgus	rennist ~3,2 m	
Müüritise ladumistehnika	tavapärane	
Lõõride olemasolu	Puuduvad, ääsi laius ülal ~ 25 cm	
Koldeava mõõtmed	/	
Siseahju materjal	Tellis+ savi	Tõen tellis, mis on minema viidud, näha tellisetükke
Siseahju Ø all, keskel, ülal	ülal ~0,7 m	
Siseahju müüritise paksus	12 cm, savikiht 8 mm	
Siseahju kõrgus	/	
Müüritise ladumistehnika	juhuslik	
Põranda materjal	/	

Renni materjal, pikkus ja Ø	õõnes okaspuutüvi - putk	
Iseäralikku	Ahju parempoolne mulle ning koobaste servad laotud 10-15 cm Ø raudkividest - tõen põllult koristatud. Koopad külgsisepääsudega. Nõlval mürsulehtris seismas varutud männi sakud.	Kivimaterjal mingil ajal viidud ära sekundaarkasutusse
Pärimus	Talu nimi seostub tõrvaajamisega.	
Dateering	Talu on märgitud kolmeverstalisel kaardil 1855-1859, tellistest siseahi viitab pärinemisele al 19. saj IV v	Lähedal mitu vana talukohta. 19. saj I p kaardil talud olemas. Tellis viitab ahju pärinemisele al 19. saj IV v

<p>3 kl 12.52 19.11.2014</p> <p>Mustjala, Järise, Leppiku 58°30.314N, 22°25.339E Hõreda alustaimestikuga männi-kuuse segamets, lauge nõlv.</p> <p>Hävinud või lammutatud ahi, mulle säilinud ja natuke ka välisahju kive. muldkeha maastikul hästi jälgitav.</p> <p>Edelasse ~8 m mulle ~1,4 m</p> <p>paas ja raudkivi alt mitte üle 1,4 m</p> <p>(mulde kõrgus mõõdetuna ahju põhjast ~2 m)</p>	<p>4 kl 13.22 19.11.2014</p> <p>Mustjala, Järise, Uiema 58°30.628N, 22°25.164E Künka nõlv, 15 a vanune raiesmik</p> <p>Täielikult lagunenu. Võimalik, et saatuslikuks sai metsaraie 90aastatel</p> <p>Edelast kirdesse või läänest itta ~9 m vareme kõrgus ~1 m</p> <p>Nelinurkne kaevik aimatav</p> <p>Suured raudkivid ja paas</p> <p>Tõenäoliselt tellis, kohati tellisetükid kivide vahel näha</p>	<p>5 kl 14.37 19.11.2014</p> <p>Mustjala, Paatsa, Miku 1 58°30.066N, 22°20.644E Kuiv, hõre, kidur männimets, kõrged liivaluited, rändrahnud</p> <p>Metsateest 40 m</p> <p>Hävinud või ka lammutatud ahju ase, ahjukive leidub eemal matts all</p> <p>idast läände ~6,5 m mulle ~1,2 m</p> <p>Paekivi mitte üle 1,2 m</p>
---	---	---

Mulle on üllatavalt hästi säilinud. Võimalik, et pika aja jooksul on ahju ka renoveeritud. Siseahju materjal minema viidud.

Muldkeha praktiliselt puudub, tervenisti massiivsetest kividest ahi.

Tegu olnud pisema ahjuga.

Vanal kaardil ümbritseva metsa nimi Terwa Ahjo Metz

Ahi märgitud juba 18. saj lõpu kaardil.

Ahi märgitud juba 18. saj lõpu kaardil.

Ahi märgitud juba 18. saj lõpu kaardil.

<p>6 kl 14.45 19.11.2014</p> <p>Mustjala, Paatsa, Miku 2 58°30.091N, 22°20.612E Kuiv, hõre, kidur männimets, kõrged liivaluited, rändrahnud</p> <p>Metsateest 40 m</p> <p>Suurema ahju ase, tundub, ühtlaselt lagunenu, kuid säilitanud üsna palju mullet ja kõrgust. Koopad pole enam loetavad.</p> <p>idast läände</p> <p>~9 m mulle ~1,4 m</p>	<p>7 kl 14.59 19.11.2014</p> <p>Mustjala, Paatsa, Miku 3 58°30.099N, 22°20.592E Kuiv, hõre, kidur männimets, kõrged liivaluited, rändrahnud</p> <p>Metsateest 30 m</p> <p>Vaevuaimatav muldkehand, tugevalt laiali valgunud, kuju ja külgede erinev kaldenurk võimaldavad oletada, et tegu on tõrvaahju asemega.</p> <p>~15 m mulle ~1,2 m</p>
--	---

Vanal kaardil ümbritseva metsa nimi Terwa Ahjo Metz

Ahi märgitud juba 18. saj lõpu kaardil.

Ilmselt olnud tegu suurema ja ühtlasi ka selle paiga vanima ahjuga.

Vanal kaardil ümbritseva metsa nimi Terwa Ahjo Metz

Ahi märgitud juba 18. saj lõpu kaardil.

<p>8 kl 15.48 19.11.2014</p> <p>Mustjala, Küdema, Kaidra 58°28.851N, 22°18.084E Raielangi serv, kõrgendik, männi-kuuse segamets, rändrahnud</p> <p>Talust ca 250 m metsa sisse</p> <p>Alles muldkeha ja välisahju servad, koopad ahju ees ja taga märgatavad</p> <p>loodest kagusse</p> <p>~6,5 m ~1,6 m</p> <p>Õhemad paekivid, sekka mõni raudkivi</p> <p>keskel ~1,4 m</p> <p>~40-60 cm</p>	<p>9 kl 9.55 20.11.2014</p> <p>Mustjala, Pahapili, Männiku 58°33.764N, 22°23.671E Talu lähedal, lauge künkanõlv, männi-kuuse tukk</p> <p>Vaevu märgatav kungas, millel kasvavad noored kuused.</p> <p>idast läände</p>
---	---

Ahju täidetud mulde idaküljelt, kus maapind on kõrgem. Ahjuesine kaevik on vooderdatud maakividega, ilmselt on sellel olnud ka varjualune.

Peremees kutsus seda "tõrvamäeks"

<p>10 kl 10.20 20.11.2014</p> <p>Mustjala, Võhma, Tussu 58°33.445N, 22°23.419E Künka nõlv, vana männi-kuuse segamets, rohkelt mürsulehtreid, väga samblane</p> <p>Talukoht asus teisel pool Pahapilli-Võhma teed</p> <p>Mulle ja välisahi pooleldi lahunenud, siseahi täielikult hävinud.</p> <p>kirdest edelasse</p> <p>~8,5 m nõlvalt 1,2 m, ahjutagusest ~2 m, eest kaevikust 1,7 m olemas nelinurkne kaevik 3x2-2,5 m, sügavu 60-100 cm</p> <p>olemas koobas, tilga kujuga, kasvab üle kraaviks, sügavus ca 50 cm</p> <p>Paas, tükid paksusega, 10-20 cm, punane savi keskel ~1,6 m</p>	<p>11 kl 11.15 20.11.2014</p> <p>Mustjala, Võhma, Kaerpõlde 58°32.415N, 22°22.079E Praktiliselt Võhma-Pahapilli tee servas. Tihe kuusemets</p> <p>Teest ca 20 m, talust ~100m</p> <p>Kividest mulle on vaatamata seal kasvavatele puudele heas seisus. Välisahi rahuldav, siseahi poolest saati lagunenud.</p> <p>kagust loodesse</p> <p>~9,5 m ~2,1 m</p> <p>Olemas, trapetsi kujuline, ca 2,5x2 m, sissepääsu juurest valli kõrgus 90 cm, sissepääsu vastas 1,4 m. Olnud katustatud, näha on tamme postid ja üks tala</p> <p>Olemas, veetilga kujuga, laius 1,4 m, pikkus ~3 m, kõrgem osa servast 1,6 m. 30-40 cm sügavune prahikiht. Paas, pigem suured plokid.</p> <p>üleval ~1,4 m</p> <p>~35 cm ~1,9 m</p> <p>Tagaseinas vasakul lõõr 26x30 cm Laius 70 cm, kõrgus olnud ~40 cm, praegu 15 cm. Paas</p> <p>keskel ca 1 m ca 10 cm</p> <p>Ahjude seinad läbini paest/dolomiidist</p>
--	---

Ava ca 20x25 cm

Kiviladu on väga põhjalik. Ahju välisküljed on väga hästi kindlustatud, ahju peal kasvavad suured puud pole suutnud ahju purustada. Alles on terasleht, ilmselt kolde ette panemiseks. Tagaseinas on suitsulõõr, millest valgub alla paks tõrvakorp. Ahju kõrval on näha varutud sakke.

<p>12 kl 12.20 20.11.2014</p> <p>Mustjala, Võhma, Piisuma 58°32.308N, 22°21.487E Tasane, märjapoolne maa, kivikülv, lageraielank.</p> <p>Talust 150 m, teest 35 m</p> <p>Ahju muldkeha suhteliselt hea seisus, välisahi nii eest kui tagant suures osas lagunened, siseahi on tunduvalt tervem - võiks arvata, et 2/3 ulatuses säilinud.</p> <p>kirdest edelasse</p> <p>~10 m mulle ja v-ahju servad ~2,7 m</p> <p>Olemas külgsissepääsuga ruudukujuline ahjuesine ~60 cm kõrguse valliga, ahju läheduses kõrgem.</p> <p>Olemas samuti külgsissepääsuga pikem ja sügavam ahjutagune koobas, mis on praeguseks täis vajunud</p> <p>Dolomiit või paas, savi</p> <p>keskel ~1,8 m</p> <p>~ 40 cm välisahjuserv ~2,7 m</p> <p>Dol v paas + savi, savikiht sees 0,5-1 cm, samuti väljaspool</p> <p>keskel ca 1 m ~ 13 cm ~1,7 m</p>	<p>13 kl 14.07 20.11.2014</p> <p>Mustjala, Võhma, koolimaja tagune ahi 58°32.089N, 22°21.660E Vanem kuusemets, kivikülv, ahju lähistel tasane maastik</p> <p>Võhma-Pahapilli tee ääres, teest 30 m. Koolimajast 200 m</p> <p>Ahi poolenisti lagunened, ahjul paks huumusekiht, mille all ilmselt välis- ja siseahi osaliselt säilinud. Muldkeha üllatavalt heas seisus. Tugevalt kinni kasvanud.</p> <p>kagust loodesse</p> <p>~12 m mulle ~3 m</p> <p>Olemas, koobas serva kõrgusega max 1,2 m.</p> <p>Olemas, koobas serva kõrgusega max 1 m.</p> <p>dolomiit v paas</p> <p>keskel ~1,6 m</p> <p>välisahju serv ~1,9 m</p>
---	---

Sieahi on vitsutatud metallvitstega iga 20 cm järel.
Muldkeha küljed on vooderdatud maakiviga, servad
paega. Pae või dol plokid 15-20 paksusest kihist.
Siseahi on ka väljast korralikult savitatud.

Erakordselt suure muldega. Tüübilt sarnaneb
Piisumaga.

14

kl 15.30 20.11.2014

Mustjala, Võhma, külaahi 1

58°32.104N, 22°21.577E

Väga reljeefne ja võiks öelda ebameeldiv maastik, kivist, kivikülv, lageraielangi lähedal, tihe ja jändrik kuuse-männi segamets.

V-P tee ääres, teest ca 25 m

Täielikult hävinud ahi, muldkeha säilinud nii palju, et saab aru, millega on tegu. Ebaselge, milline on olnud ahjude ehitus. Mulde sees on selgemalt näha 2 voderdatud kaevikut, lisaks üks laugem koobas.

idast läände

~15 m

mulle ~3 m

Jälgitav koobas või kaevik

Jälgitav koobas või kaevik

tõen paekivi, võetud samast kõrvalt

tõen paas, võetud samast kõrvalt

15

kl 16.10 20.11.2014

Mustjala, Võhma, Külaahi 2

58°32.093N, 22°21.582E

Väga reljeefne ja võiks öelda ebameeldiv maastik, kivist, kivikülv, lageraielangi lähedal, tihe ja jändrik kuuse-männi segamets.

V-P tee ääres, teest ca 15 m

Täielikult hävinud ahi, millest järel tuvastatav ase (mulle), koopad jälgitavad

põhjast lõunasse

~11 m

mulle ~2 m

Koobas ~ 2x2 m, veetilga kujuga

Koobas ~ 1,5x2,5 m, jalalaba kujuga.

tõen paas, võetud samast kõrvalt, sekka mõni raudkivi

tõen paas, võetud samast kõrvalt

Suurima muldega tõrvaahju ase. Ilmselt mingile looduslikule kühmule rajatud, ahi ise tegelikult nii suur pole olnud. Otse ahju kõrval on üsna suur paekivi maardla, kust on võetud kivi vähemalt mitmele ahjule.

Märgitud 19. saj alguse kaardil

Koopad on koondunud muldkeha ühele küljele.

Märgitud 19. saj alguse kaardil

<p>16 kl 16.29 20.11.2014</p> <p>Mustjala, Võhma, Külaahi 3 58°32.125N, 22°21.577E Raielank, väga reljeefne maastik, kivistik, augud, künkad jne.</p> <p>V-P tee ääres ca 50 m teest.</p> <p>Täielikult hävinud ahi, millest järel aimatav tõrvaahjuase (muldkeha), koopad vaevu jälgitavad</p> <p>edel-kirre v vastpidi</p> <p>~10 m mulle ~1,7 m</p> <p>jah, aga mõõte ei ole võimalik võtta</p> <p>jah, aga mõõte ei ole võimalik võtta</p> <p>suure tõenäosusega paas, sekka ka mõni raudkivi</p> <p>tõen paas, võetud samast kõrvalt</p>	<p>17 kl 10.04 21.11.2014</p> <p>Mustjala, Võhma, Külaahi 4 58°32.122N, 22°21.561E Raielank, väga reljeefne maastik, kivistik, augud, künkad jne.</p> <p>V-P tee ääres ca 60 m teest.</p> <p>Täielikult hävinud ahi, millest järel aimatav tõrvaahjuase (muldkeha), koopad üsna jälgitavad</p> <p>edelast kirdesse</p> <p>~11 m mulle ~1,8 m</p> <p>jah, aga mõõte ei ole võimalik võtta</p> <p>jah, aga mõõte ei ole võimalik võtta</p> <p>suure tõenäosusega paas, sekka ka mõni raudkivi</p> <p>tõen paas</p>
--	---

Võimatu aru saada, kus suunas on teine koobas olnud, seetõttu on raske öelda, kas paremini jälgitav on esi või tagu. Muldkehand moodustab perfektse ringi, millel oleks justkui ümber vallikraav - tõenäoliselt on ahju ehitusmaterjal murtud sealt samast ümberringi.

Märgitud 19. saj alguse kaardil

Puudub nn vallikraav, kivi murtud natuke eemalt.

Märgitud 19. saj alguse kaardil

<p>18 kl 10.12 21.11.2014</p> <p>Mustjala, Võhma, Külaahi 5 58°32.132N, 22°21.531E Raielank, väga reljeefne maastik, kivikülv, augud, künkad jne.</p> <p>V-P tee ääres ca 70 m teest.</p> <p>Täielikult hävinud ahi, millest järel aimatav tõrvaahjuase (muldkeha), koopad vaevu jälgitavad, tunduvad olevat külje peale</p> <p>edelast kirdesse</p> <p>~9,5 m mulle ~1,6 m</p> <p>jah, aga mõõte ei ole võimalik võtta</p> <p>jah, aga mõõte ei ole võimalik võtta</p> <p>suure tõenäosusega paas, sekka ka mõni raudkivi</p> <p>tõen paas</p>	<p>19 kl 10.19 21.11.2014</p> <p>Mustjala, Võhma, Külaahi 6 58°32.116N, 22°21.537E Raielank, väga reljeefne maastik, kivikülv, augud, künkad jne.</p> <p>V-P tee ääres ca 75 m teest.</p> <p>Täielikult hävinud ahi, millest järel aimatav tõrvaahjuase (muldkeha), koopad on siiski jälgitavad.</p> <p>lõunast põhja</p> <p>~9 m mulle ~1,6 m</p> <p>jah, aga mõõte ei ole võimalik võtta</p> <p>jah, aga mõõte ei ole võimalik võtta</p> <p>suure tõenäosusega paas ja mõni raudkivi</p> <p>tõen paas</p>
--	--

Puudub nn vallikraav, kivi murtud
natuke eemalt.

Iseäralk on esiosa koopa sissekäik
küljelt, kuid tagaosa koobas on rajatud
sirgelt. Eeskoobas on vooderdatud
raudkivide ja paega.

Märgitud 19. saj alguse kaardil

Märgitud 19. saj alguse kaardil

<p>20 kl 12.03 21.11.2014</p> <p>Mustjala, Võhma, Liivasaadu 5831955N, 2221438E Lage külavahe, maastik pisut künklik.</p> <p>V-P teest ca 40 m. Lähedal Võhma koolimaja.</p> <p>Täielikult hävinud ahi, millest järel aimatav tõrvaahjuase (muldkeha). Peal kasvab noor mänd ja kibuvitsa põõsad.</p> <p>edelast kirdesse või vastupidi</p> <p>~7 m mulle ~1 m</p> <p>jah, aga mõõte ei ole võimalik võtta</p> <p>suure tõenäosusega paas ja mõni raudkivi</p>	<p>21 kl 12.23 21.11.14</p> <p>Mustjala, Võhma, Lepa 5831836N, 2221169E V-P tee ääres, niiske segamets</p> <p>Teest 15 m</p> <p>Suhteliselt hästi säilinud muldega ja osaliselt lagunenu välisahjuga väiksemat sorti ahi. Siseahi on tervikuna lammutatud ja materjal viidud ilmselt sekundaarkasutusse. Olemasolev välisahju müüritis on heas seisus.</p> <p>Lõunast põhja</p> <p>~7 m mulle ~1,5 m</p> <p>väiksem ca 90 cm laiune orv, koopaks on palju nimetada</p> <p>ei ole jälgitav</p> <p>paas või dolom</p> <p>keskosa läbimõõt ~1,3 m</p> <p>~30 cm Seest mõõtes 1,1 m</p> <p>v-b tellis, kuid v-b olla ka raudkatel</p>
---	--

Jälgitav on üks koobas. Täpselt ei ole aru saada, milline on esikülg ja milline tagumine. Tegu olnud väiksema ahjuga. Asub praktiliselt teeristis.

Mulle on vooderdatud raudkividega, ahjuesisel lebab metallplaat - olnud kas koldeava või siseahju katmiseks. Tundub, et paas ja muld/liiv on võetud ahju kõrvalt.

Talu esmamärgitud 1903. a verstakaardil. Ahi võib olla 19. saj viimasest veerandist või 20. saj algusest.

Võib arvata, et tegu on pigem 20. saj alguspoole ahjuga.

<p>22 kl 13.06 21.11.2014</p> <p>Mustjala, Võhma, Pangadi</p> <p>Võhma-Panga tee ääres, tasane maa, vanem männimets kuuse alusmetsaga.</p> <p>V-Panga teest ca 25 m</p> <p>Konserveeritud ja katustatud ahi, millel puudub välisahju esisein.</p> <p>kirdest edelasse ~8 m mulle ~1,2 m, välisahi ~1,4 m</p> <p>Vooderdatud kaevik trepiga</p> <p>koobas</p> <p>Paas+savi alt ~1,9 m, ülalt ~1,1 m</p> <p>30-35 cm 1,85 m</p> <p>paas, tükid 5-10 cm paksused</p> <p>ülal 80 cm ~10 cm 1,85 m</p>	<p>23 kl 14.52 21.11.2014</p> <p>Mustjala, Panga, Rauna 5832.987N, 2218.559E</p> <p>Noorem kuuse-männi segamets. Paikneb endise külatänava, praeguse metsatee ääres. Lähedal väga palju kiviaedu.</p> <p>Endise Koese küla tanuma serv, Koese järve poole viiva tee ääres.</p> <p>Täielikult hävinud ahi, kuid selgelt jälgitav, millega on tegu.</p> <p>kirdest edelasse või vastupidi ~ 7 m ~ mulle 1,3 m</p> <p>Olemas, kuid mõõte pole võimalik võtta</p> <p>Olemas, kuid mõõte pole võimalik võtta</p> <p>tõen paas, sekka raudkivi</p>
--	---

Õõnestatud tamme renn, mis toetub plekist lehele, lisaks veel säilinud met rõngas. Putk seega koosnenud kahest poolest, mis rõngastega koos nüüskid Riiklik arheoloogiamälestis.

Mulle koosneb maakivi ja pae kombinatsioonist. Materjal võetud lähedalt.

Dateeritud 20. saj algusse. Võib kahelda. Olemas fotod 1930ndate esimesest poolest.

Asustus olemas 19. saj algusest. Ahi ilmselt 19. saj teisest poolest.

<p>24 kl 15.19 21.11.2014</p> <p>Mustjala, Panga, Metsa</p> <p>Lauge nõlv, alt põlenud noorem männimets</p> <p>Rannamaanteest ca 80 m, sama kaugel talust</p> <p>Lagunenud ahi, millel siiski siseahju alumine osa püsti, välisahjul esi- ja tagakülg maha varisenud</p> <p>kagust loodesse</p> <p>~5,5 m ~1,3 m</p> <p>jah, kandiline orv ahju ees, 0,8x1,7 m (sügavusxlaius)</p> <p>Jah, kandiline orv, s 1,5x l 1,7 m</p> <p>paas</p> <p>~1,6 m ~35 cm</p> <p>paas+savi</p> <p>keskel ~80 cm 9 cm</p>	<p>25 kl 15.40 21.11.2014</p> <p>Mustjala, Panga, Sihi 1</p> <p>Lauge nõlv, alt põlenud noorem männimets</p> <p>Rannamaanteest ca 60 m, taluteede ristumiskoht, Metsa talu ahjust ca 70 m itta</p> <p>Täielikult hävinud ahi, mille puhul siiski aru saada, millega tegu.</p> <p>lõunast põhja</p> <p>~5,5 m mulle ~60 cm</p>
---	--

Väikese muldega, paega vooderdatud. Tegü väiksema ahjuga.

Väiksem ahi, tõen talu enda tarbeks.

Lagunemisastme järgi võiks arvata 19. saj viimane veerand

Lagunemisastme järgi võiks arvata isegi 19. saj esimesest poolest pärit.

<p>26 kl 16.00 21.11.2014</p> <p>Mustjala, Panga, Sihi 2</p> <p>Lauge nõlv, hooldatud noorem männimets</p> <p>Rannamaanteest ca 100 m, Sihi talu sissesõidutee kõrval</p> <p>Võrdlemisi heas seisus ahjuvare, mille sise- ja välisahi on pooleldi lagunenu. Ahjuesine ja -tagune on hästi jälgitavad. Ahju muldel kasvavad puud.</p> <p>edelast kirdesse</p> <p>~7 m ~1,6 m</p> <p>Kivivalliga ümbritsetud ristküliku kujuline madal kaevik, valli kõrgus ~60 cm. Mõõdud 2,5x2m.</p> <p>Kandiline orv 2x1,3 m.</p> <p>paas</p> <p>Keskel ~1,4 m</p> <p>paas</p>	<p>27 kl 9.50 22.11.2014</p> <p>Mustjala, Liiva, Peedu</p> <p>Lähedal maantee, künkanõlv, väike kuusetukk, talu sissesõiduteel.</p> <p>Rannamaanteest ca 25 m kaugusel, Praeguse Ubina talu ühe sissesõidutee servas</p> <p>Ahjuvare. Tagasein veel pooleldi püsti, ahju esikülg täielikult lagunenu. Peal kasvavad võsa ja puud.</p> <p>edelast kirdesse</p> <p>~7,5 m ~1,6 m</p> <p>Paega ääristatud kaevik, täisvarisenu. Trapets 3x2x2,5x3. Valli kõrgus ca 50 cm</p> <p>Kandiline orv 2x1,2 m</p> <p>paas ja savi</p>
--	---

Keskmise suurusega ahi, mis asub talu sissesõiduteel, kaugemal tee ääres on näha vanema ahju ase. Iseäralik on suhteliselt suurte ja suhteliselt paksude paekivide kasutamine.

Tõen 20. saj algus

Väga vähe maakivi näha, kõik paest. Kõrged plokid. Näha paksemaid savikihte ahjul.

Tõen 20. saj algus

<p>28 kl 11.01 22.11.2014</p> <p>Mustjala, Liiva, Endu</p> <p>Tihedalt võsastunud männimets, raskesti ligipääsetav koht, kuigi teele lähedal</p> <p>Hoonetest ~100 m kaugusel</p> <p>Ahjuvare. Välisahi on jälgitav, siseahi tundub olevat täielikult sisse kukkunud. Ahju peal võsa ja noored puud, muldel vanad männid.</p> <p>lõunast põhja</p> <p>~7 m, piki suunas 3-4 m ahi ~1,4 m, mulle 1,1 m</p> <p>ei ole arusaadav</p> <p>ei ole arusaadav</p> <p>paas, suured plokid</p> <p>Lagunenud keskosas ~1,6 m, pigem vähem</p>	<p>29 kl 11.40 22.11.2014</p> <p>Mustjala, Liiva, Saadu</p> <p>Kuusemetsas, väikse lauge liivanõlva peal, harvendusraie lank. Suhteliselt hästi vaadeldav ja ligipääsetav.</p> <p>Talust ~100 m</p> <p>Ahjuase, mille mulle säilinud. Ahju kivimaterjal tundub olevat minema viidud, natuke välisahju plokkede vedelemas.</p> <p>lõunast põhja</p> <p>~6 m ~1,1 m</p> <p>Ruudukujuline külgsissepääsuga, paega ääristatud. 2x2,5 m. Vall üsna madal.</p> <p>Ilmselt olnud kandiline orv</p> <p>ilmselt paas</p>
---	--

Ebaharilikult ühel küljel suurem mulle
(läänes). Ilmselt tegu teenindusvalliga ahju
täitmiseks.

Tõen 20. saj algus

<p>30 kl 12.45 22.11.2014</p> <p>Leisi, Asuka, Vessu</p> <p>Kitsas kruusaseljak madala soise ala vahel, männinoorendik</p> <p>Talust ~100 m</p> <p>Vaevumärgatavad, suure läbimõõduga madalad pinnasekuhjatised. Sisuliselt võimatu kindlaks teha, millega tegu. 2-3 aset.</p>	<p>31 kl 13.30 22.11.2014</p> <p>Leisi, Metsküla, Punapäe</p> <p>Rannamaantee (Metsüla-Asuka vaheline lõik) ääres, järsu kõrgendiku nõlva all osas, praeguse karjamaa servas. Männi-kuuse segamets. Reljeefne maastik, palju inimtegevuse jälgi, kaevikud, maja vundamendi kaevik ine. Teest ~25 m</p> <p>Ahjuvare, mille esi- ja tagakülg veel jälgitavad. Tegu on maasse kaevatud ahjuga, a la Pangadi.</p> <p>lõunast põhja</p> <p>~7,5 m laiupidi ~1,15 m</p> <p>Olemas ristküliku kujuline kaevik 2,5x4 m, kergelt vooderdatud väiksemate raudkividega. Sügavus hetkel 1,3 m</p> <p>Raskesti jälgitav, täis vajunud</p> <p>Paas</p>
---	---

Väga ammu maha jäetud ahjud, mis on saanud osaliselt pinnaseplaneerimise tõttu kannatada.

Märgitud kolm ahju 18. saj viimase veerandi kaardil.

Materjal on lähedalt võetud. Mulle koosneb ilmselt kaeviku süvendamisel tekkinud pinnasest. Ahi olnud ilmselt keskmise suurusega.

<p>32 kl 14.15 22.11.2014</p> <p>Leisi, Metsküla, Härma</p> <p>Metsküla Meiuste poolses otsas, põllumassiivi taga, tasane maa, kuused-männid, rohkelt kangruid ja kiviaedu.</p> <p>Maanteest ~600 m</p> <p>Suhteliselt heas seisus ahjuvare, selgelt jälgitavad ahju esi- ja tagakülg, lisaks koldeava. Ahi on kaetud suurte puudega, mis pole veel ahjust lõplikult jagu saanud. Ahi on ehitatud ühe küljega kiviaeda.</p> <p>lõunast põhja</p> <p>~7,5 m ~1,6 m</p> <p>Olemas maapealne müüriga piiratud orv</p> <p>Olemas tavaline orv</p> <p>Paas ja savi, kohati ka seas raudkive</p> <p>1,4...1,6 m</p> <p>Laius ~75 cm, kõrgust määrata ei saa, kuna on prahti täis varisenud</p>	<p>33 kl 15.30 22.11.2014</p> <p>Leisi, Murika, Tuhkana-Ranna</p> <p>Kõrged liivaluited, vanem kuusemets, reljeefne maastik, laugem künka nõlv.</p> <p>Talust 200 meetrit metsa sees</p> <p>Väga hästi säilinud ahi. Esi- ja tagasein püsti. Koldeava on sillatud terasest müürlatiga, mis on hoidnud ahju esikülje varisemast.</p> <p>lõunast põhja</p> <p>~10 m ~1,6 m</p> <p>Olemas kaarja sissekäiguga koobas</p> <p>olemas otsekoobas</p> <p>paekivi</p> <p>keskel ~1,65 m</p> <p>~35 cm ~1,6 m</p> <p>Laius 85 cm, hetkel kõrgus 30 cm</p>
---	---

<p>Muldkeha kui selline kujutab endast lihtsalt suurt maakivikuhja, liiva ja mulda on seal minimaalselt.</p> <p>Võib arvata, et 20. saj alguskümnendid</p>	<p>Puitrenn, 35 cm lai lehtpuust renn, vaher või tamm</p> <p>Kolle sillatud teraslatiga.</p> <p>Viimati tõrva aetud 1930ndate lõpus. Kände juuriti sügisel ja ahjukõrval kuivasid. Seejärel saeti kahemehe saega väiksemateks tükkideks. Tõrvaajajal olid tütre abiks. Ahju ehitas 1849 s Toomas Raudsepp tõenäoliselt 19. saj viimasel veerandil. Ahju täideti nii, et ladujale ulatati kared korviga ahju. Kevadel põletati 1 kord. Tõrvatünn oli olnud ~60 l mahuga. Olevat mindud Muhu saarele kaluritele müüma. Võis müüa ka lähemal, kui oli ostjaid. Tegu oli popsikohaga, millel maad 10 ha ringis, põld puudus üldse. Suurema osa ajast elati kalapüügist. Oma ema mälestusi vahendas praegune turismitalu omanik Svetlana Raudsepp.</p> <p>19. saj viimane veerand.</p>
--	---

<p>34 kl 9.40 23.11.2014</p> <p>Mustjala, Järise, Urga</p> <p>Järsk kõrgendiku nõlv, männi viirg läheb üle madalamal niiskeks lepikuks</p> <p>Järise-Asuka teest 20 m, talukoht ~80 m kaugusel</p> <p>Jälgitav ahjuase, mulle vajunud suhteliselt lamedaks.</p> <p>loodest kagusse</p> <p>~7 m ~80</p> <p>Raskesti jälgitav</p> <p>Raskesti jälgitav</p> <p>ilmselt paas ja maakivi segamini</p>	<p>35 kl 10.15 23.11.2014</p> <p>Kaarma, Tõrise, Abruma</p> <p>Talu lähedane põldude vaheline ala, tasane maa</p> <p>60 meetrit taluõuest</p> <p>Ahjuvare, ahju esiosa täielikult maha varisenud, tagakülg osaliselt vaadeldav. Siseahi täielikult hävinud</p> <p>kagust loodesse</p> <p>~ 8 m ~1,2 m</p> <p>Ilmselt olnud kandiline orv, ei ole säilinud</p> <p>Olemas orv 1,5x1,2 m.</p> <p>paas ja savi</p> <p>keskel ~1,6 m</p> <p>tõen paas ja savi, peal terasvitsad</p>
---	---

Varemes näha raudvitsad. Ahi ilmselt asunudki lagedal alal põldude vahel, üllatavalt lähedal taluõuele. Lähedal paikneb ka lubjaahi ning keset põldu tuuliku vare. Tõrvaahi praegu kasutusel prügimäena.

Ahi tähistatud 18. saj lõpu kaardil

Võib olla 19. saj lõpust.

<p>36 kl 11.22 23.11.2014</p> <p>Leisi, Nurme, Oolu</p> <p>Hõre männimets, tasane maastik</p> <p>Endine talukoht ca 100 m</p> <p>Tõrvaahju vare, mille siseahjuks on raudkatel. Mulle ja kaevikud hästi jälgitavad. Teraskatel on tõenäoliselt hilisem lisand (1920ndad). Ilmselt varasem kivist siseahi lagunes ja asendati. Tegu on kindlasti arhailise tõrvaahjuga, mis oli algselt läbini kivist.</p> <p>edelast kirdesse</p> <p>~11,5 m ~1,2 m</p> <p>Olemas ristküliku kujuline kaevik, mis on pae ja maakiviga vooderdatud, sügavus ~1,3 m. 2x2,5m.</p> <p>Olemas laugem koobas, mis on tugevalt täis varisenud. 3x1,9 m.</p> <p>Paas</p> <p>teras 5 mm</p> <p>85x150 cm</p>	<p>37 kl 11.49 23.11.2014</p> <p>Leisi, Nurme, Kadaka</p> <p>Lageraie langi serv, kuivenduskraavi perv, lauge tõus</p> <p>Metsavahetee ~35 m</p> <p>Ahjuvare, identifitseeritav, paar rida kive näha ahju esiküljel</p> <p>loodest kagusse</p> <p>~5 m 50 cm</p> <p>Koobas, pea täielikult täis varisenud</p> <p>Koobas, pea täielikult täis varisenud</p> <p>paas+savi</p>
--	--

Needitud (laeva) katel. Ahju ümbruses vedeleb rohkelt tõrvaseid paekivi tükke.

Tegu inventeeritud ahjude seas ühe väiksemaga.

Võib-olla 19. saj viimane veerand.

Võib-olla 19. saj viimane veerand.

38

kl 12.15 23.11.2014

Leisi, Laugu, Lepiku

Talu värava tagune võsastunud niiske lehtpuu metsaalune, lauge künka nõlv, taamal vana tihe kuusik.

25 m talu väravast

Ahjuvare. Suurtest pae või dolomiidi plokkidest ja maakividest. Jälgitavad esi- ja tagakülg. Muldkeha koosneb peamiselt kividest. Keset ahju kasvab suur puu ca 70 a vanune.

läänest itta

~5 m

~1 m

Olemas, kuid mõõte ei saa võtta

Olemas, kuid mõõte ei saa võtta

paas/dol+savi

võiks arvata, et tellis

Samas kõrval olnud telliselööv. Ahju ehitusel kasutatud erakordselt suuri kiviplukke.

Võib-olla 19. saj viimane veerand või 20. saj algus